

SOTA LES BOMBES

**ELS ATACS AERIS A
CATALUNYA DURANT
LA GUERRA CIVIL**

**MUSEU TORRE BALLDOVINA
SANTA COLOMA DE GRAMENET
PLAÇA DE PAU CASALS, S/N**

**17/01/2019
03/03/2019**

Mai l'oblit!

Amb l'exposició "Sota les bombes, Els atacs aeris a Catalunya durant la Guerra Civil" iniciem enguany el programa de Memòria Històrica de Santa Coloma de Gramenet, que s'anirà desenvolupant durant aquest primer trimestre de l'any amb mostres, visites guiades, itineraris o el banc de memòria oral, entre altres activitats imprescindibles per tenir sempre present la nostra història local i la lluita contra el feixisme que encara no ha mort.

Quan ara fa 80 anys de l'entrada de les tropes franquistes a la ciutat, "Sota les bombes" ens endinsa en un període amb una població aterrada per un assetjament aeri continu i sense precedents a la història.

Ens enorgulleix haver contribuït durant aquest mandat, des de l'impuls a l'acció en matèria de Memòria Històrica, a fer conèixer i a fomentar el record dels esdeveniments relacionats amb la Guerra Civil i els anys de la dictadura. Ho hem fet des de la voluntat de reparació de les injustícies comeses pel règim de Franco, però també per sensibilitzar la població, des del desig sincer que no es repeteixin els errors del passat.

Està a les nostres mans.

Núria Parlon Gil
Alcaldessa de Santa Coloma de Gramenet

Al llarg de tota la Guerra Civil, es va viure un setge aeri permanent en què, per primera vegada a la història, s'atacava la rereguarda per destruir les indústries de guerra i per terroritzar la població civil.

Sota les bombes, una exposició itinerant basada en el llibre del mateix nom publicat per Angle Editorial, 2017, il·lustra aquesta guerra aèria sense precedents, amb documentació i imatges de l'època, sovint inèdites, per mostrar la crueltat de la guerra i els esforços del poble per sobreviure.

L'aviació va tenir un paper determinant en el conflicte desencadenat per l'aixecament militar de juliol de 1936. L'aviació militar va esdevenir una arma moderna que va condicionar el desenllaç de la Guerra Civil espanyola, afavorint la victòria del bàndol insurgent. Per una part, la superioritat aèria al front de guerra va ajudar a decidir les batalles gràcies a la utilització d'una potent aviació de bombardeig capaç de destruir l'enemic a les seves trinxeres, mentre els avions de caça protegien els seus bombarders i les forces pròpies de terra. Per altra banda, i lluny del camp de batalla, unitats especialitzades de bombarders atacaran la rereguarda enemiga i obriran un nou front de guerra en l'espai domèstic, sense fer distincions entre l'obrer i el soldat, la fàbrica i la trinxera. El bombardeig aeri serà l'instrument idoni per col·laborar en la destrucció de l'economia de guerra. Les poblacions costaneres seran colpides, en un setge obra dels avions rebels desplegats a Mallorca, especialitzats en aquesta missió. La superioritat del bàndol franquista en mitjans aeris, amb elements disponibles en exclusiva per desballestar la rereguarda, fou cabdal per a la victòria.

David Íñiguez / David Gesalí

Museu Torre Balldovina

Pl. Pau Casals, s/n Santa Coloma de Gramenet
Tel. 933 857 142 museutorreballdovina@gramenet.cat
www.gramenet.cat/museutorreballdovina

Horari:

Tardes, de dimarts a dissabte de 18 a 20.30 h
Matins, dissabtes, diumenges i festius d'11 a 14 h